

Strömstads Historieförening

Årgång 27 • Nummer 151 • December 2022

Ulf Hansson
1965 - 2022

En paus i inspelningen av Emilie-filmen där Ulf lär en ung Emilie om knopar. I filmen spelar Ulf sig själv som lokal expert på Emilies liv. Foto, Erik Fägerwall.

SHF är i sorg

Beskedet att Ulf Hansson inte längre finns med oss känns förlamande. Alla vi medlemmar i historieföreningen har svårt att ta till oss hans bortgång.

Ulf var med i SHF ända från starten och hans insatser för den växande föreningen kan inte överskattas. Ingen har deltagit lika ofta som föreläsare på våra möten, ingen har deltagit lika flitigt med inlägg i vår tid-

ning, ingen har förmedlat lokalhistoria på utflykter, guidningar, cafékvällar och resor som han. Man brukar säga att ingen är oersättlig, men i Ulfs fall gäller nog inte det talesättet.

Den alltid återkommande avskedsfrasen från Ulf när man hade träffat honom var: "Ta hand om dig"! Det kan stå som ett uttryck för Ulfs omhändertagande sinnelag – han var en i högsta grad empatisk person.

Ulfs föredrag var en fröjd att lyssna till. Alltid väl förberedd och helt manusfri. Även i de mest seriösa sammanhangen kunde han krydda sin framställning med humoristiska passager – en skådespelartalang. Och den rollen fick han också ikläda sig i långfilmen om Emilie Flygare-Carlén. Förutom att han där bidrog med research spelade han sig själv som lokal expert på Emilies liv.

Ulf hade koll på Museets samlingar. Här med en kanonkula från slaget vid Sttömstad 1717.

Nyfikenhet är en viktig egenskap för en historieintresserad person – och Ulf var nyfiken. När han stötte på och ville borra i ett speciellt skeende från gamla tider gav han sig inte förrän han hade plöjt igenom litteratur, fotoarkiv eller tidningslägg för att få fram hela bilden av händelsen.

Hans hjälpsamhet var enorm. Även om han satt trångt till i jobbet på museet gav han sig tid om man ville ha hjälp med något. Vem skall vi nu ringa eller maila till när vi har en fråga???

Förlusten av Ulf har skapat en tomhet hos oss alla. Vi skall ändå vara tacksamma över vad historieföreningen betydde för Ulf, SHF var

en av hans fasta punkter i tillvaron. Han visade ofta prov på den glädje han kände över samvaron i vår förening.

Detta nummer av SHF-tidningen handlar mycket om Ulf och hans betydelse, bl a den minnesafton vi hade på vårt novembermöte. Vidare artiklar om de föreläsningar som blev hans sista. Vi har också tagit med några klipp från tidigare tidningar med exempel på hans insatser.

Nu hoppas vi att de som bestämmer uppe i himlen tar väl hand om Ulf.

*Styrelsen för Strömstads
Historieförening genom
Åke Svanberg*

Strömstads
Historieförening
nummer 151, årgång 27,
December 2022.
Södra Hamngatan 26
452 30 Strömstad

Redaktion

Rolf Lindqvist, Tage Ödlund,
Stefan Kihlberg, Åke Svanberg,
Åke Sundemar,

shf.red@historieforeningen.se
www.historieforeningen.se
www.facebook.com/
historieforeningen

Foto omslag: Ulf Hansson, Foto
privat

Tryck och produktion

Nordbloms Trycksaker AB
Hamburgsund, 0525-332 84

Papper 130 gr silk

Styrelsen

Ordförande
Rolf Lindqvist, 073-963 99 93
rl.lindqvist@telia.com

Vice Ordförande
Åke Svanberg, 0705-933701
crosspoint@telia.com

Sekreterare

Maud Pelas, 073-918 31 81
maud.pelas@gmail.com

Kassör

Ingrid Sundemar, 0526-253 01
ingrid.sundemar@telia.com

Ledamöter

Stefan Kihlberg, Christina
Moosberg, Kristina Bengtsson,
Valeria Linc och Tage Ödlund
Suppleanter
Jimmy Blomqvist

Medlemsavgift

195 kr för år 2022 BG. 5371-5389

472 Medlemmar

En kondoleansbok var utlagd och i den passade många på att skriva en sista hälsning.

Minnesstund på novembermötet

Novembermötet gick i sorgens tecken. Ordinarie program fick ge vika för en kväll ägnad åt gemensamt minnas och hedra nyligen bortgångne Ulf Hansson.

-Det sägs att igen är oersättlig men i Ulfs fall stämmer det inte riktigt, sa Åke Svanberg efter den tysta minut som inledde minnesstunden.

Mikrofonen gick därefter först till Solveig Gerdin-Ericson, god vän som arbetat nära Ulf både i föreningen och i projekt på

Strömstads museum. Tillsammans listade de ut att blommorna på en 1800-talsplånbok i sammet kanske var gjorda av fiskfjäll. Och Ulf visste direkt vem initialerna tillhörde. Ett annat tillfälle då hon imponerades av hans kunskaper var när han omedelbart kunde koppla en träpropeller till en viss flygplanstyp.

Kunskap om karoliner

Jan Andersson blev varse Ulfs stora kunskaper om karolinertiden under de galärmarscher som föreningen arrangerade och som

Jan ledde en period. Han uppskattade Ulfs korta och snärtiga information även vid andra guidningar. Jan mindes också med värme hur väl Ulf på museet tog emot en elev med svårigheter i skolan. Jan tillsammans med Jan Nilsson har gjort frågesporter till decembermötena när de ofta tänkt på att frågorna inte skulle vara för lätta för Ulf.

Korsade gränsen

Från norska gränstrakterna kom Jens Bakke, en av de normän Ulf samarbetat mycket med, bland annat

Närmare 80 personer hade mött upp på novembermötet där en tyst minut inledde minnesstunden.

när Karl XII:s krigande skulle åskådliggöras med hjälp av Fredrikstens Artillerie Compagnie och det behövdes en fiendetrupp. -Då kom Ulf alltid med sina mannar.

Ulf korsade också gränsen för att hålla föredrag.

-Hans berättarglädje är något vi får ta med oss. Han visade att historia är något roligt, sa Bakke.

Väldigt tungt

-Det känns väldigt tungt och överkligt att stå här och veta att Ulf inte längre är med oss, sa Rune Nielsen. Han och Ulf fann varandra både i intresset för gamla tider och i jobbet med skär-

gårdsturer på historiska teman, Rune som skeppare och Ulf som guide. När det blåste ordentligt kunde Ulf berätta så att gästerna ombord glömde hur det gungade.

Vid behov fick han ta över rodret en stund. Ulf var utbildad inom marinen och behärskade det mesta ombord.

Viktig för Emilie-filmen

Minnesstunden avslutades med visning av avsnitt ur filmen om Emilie Flygare-Carlén, där Ulf medverkade både framför och bakom kameran. Han bidrog med sitt kunnande

och gjorde det även möjligt att filma föremål knutna till författaren.

-Utan Ulfs stöd och kunskap hade det inte blivit den film det blev, sa Bodil Tingsby, filmens producent.

- Ingen kunde berätta om Emilie som Ulf, sa Bodil Tingsby med betoning på ingen.

I arbetet sammanfördes Ulf med litteraturprofessorn Yvonne Leffler.

- De fick en fantastisk stund ihop när de pratade om Emilie, bådas favorit.

Text: Ann-Katrin Eklund

Foto: Stefan Kihlberg

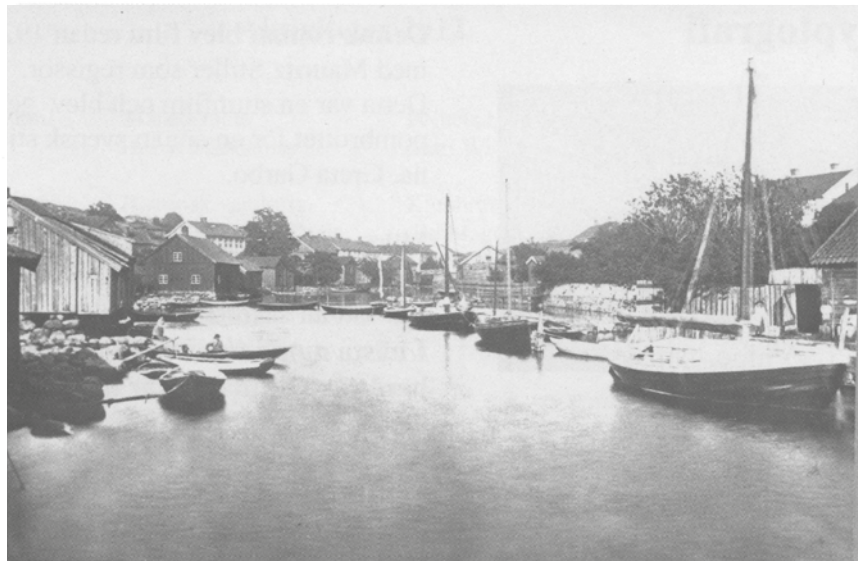
Historiska bilden

Årgång 17, nummer 93

April

År 2012

Red Tel: 0526-25224

Detta är en av de allra äldsta bilderna i Strömstads museums samlingar. Bilden (från omkring 1870) är tagen från nedre bron som låg närmare åmynningen och var öppningsbar. Tomterna gick ändå ner till älvkanten vid den här tiden. Som man ser kunde man ta sig med tämligen stora båtar en bra bit upp i ån. Några år senare blev hela området svårt eldhärjat vid de stora bränderna 1876 och 1880. Sjöboden till vänster med de tre fönstren på gaveln tillhörde skeppsredare Christian Andersson Holkedal. Den mindre ovanför tillhörde kapten Knutsson.

Ulf Hansson, Strömstads Museum

Som exempel på Ulf s mångsidighet visar vi här ett klipp från SHF-tidningen nr. 93, april 2012. I många år medverkade Ulf regelbundet med bilder som han plockade ur Strömstads museums arkiv. Ingen hade som han järnkoll på de tusentals bilderna i museets samlingar. Och så försåg han bilderna med informativ text.

På nästa sida är ett annat klipp från SHF-tidningen – nr. 126, oktober 2017, då Ulf var ”Profilen”.

PROFILEN Ulf Hansson

(klipp från SHF-Tidningen,
Oktober 2017)

Född i Strömstad 1965, bott och verkat här sedan dess. Gick ut i arbetslivet direkt efter obligatorisk skolgång. Arbete inom många yrken: Plåtslagare, mekaniker, sjöman, tekniker inom elektronik, med mera. Nu medarbetare på Strömstad museum. Vetgirighet och intresse för många ämnen har gett nya kunskaper, nya arbeten och möjligheter.

Vilken historisk person skulle du vilja träffa?

Anton Söderbom, som gjorde ett enormt, osjälviskt arbete för att dokumentera Strömstads historia. Han skrev om alla tomterna, läge och ägande, från stadens grundande och till år 1900. Hans levnadstid räckte tyvärr inte till planerat verk om Strömstads historia. Det blev en volym om 1600- och 1700-talen och en påbörjad om 1800-talet. Han skrev även artiklar och guider för bad-

gäster. Arkiverade anteckningar handlar om allt från världshistoria till matematik. Han beskrivs som en mycket vänlig man med underbar humor.

Vilket historiskt skeende skulle du vilja dyka ner i för en dag?

Gustav IV Adolfs kröning 1800 i Norrköping. Allt som kunde gå galet gick galet. Kronan passade inte utan skavde hål på kungens hjässa. Den nya hästen var så orolig att kungen tappade riksäpplet när han skulle kliva upp. Under kortegen stannade hästen plötsligt och vägrade röra sig ur fläcken. Det visade sig bero på att där bodde en fager kvinna som brukade ge den äpplen och tränaren något annat. Kyla och blåst gjorde drottningen allvarligt sjuk. Till råga på allt blåste riksbaneret sönder.

Vilket historiskt årtal har fastnat hos dig?

1876, då hela centrala delen av Strömstad brann ner. Ur askan reste sig en ny stad, liksom fågeln Fenix. Försvann gjorde den gamla brokiga staden med små, trånga gränder och hus huller om buller. Den nya blev ljus och luftig, med parker, alléer och vackra promenader. Strömstad är egentligen två helt skilda städer. Gränsen mellan dem är inte geografisk, utan årtalet 1876.

*Emilie Flygare-Carlén som
ung flicka i Strömstad.*

Ulf fick blyxtinkallas

Det blev på något sätt ett missuppfattat datum när Douglas Lipkin skulle berätta om Koster på månadsmötet den 7 september.

Fem minuter före utsatt tid fick Ulf Hansson istället blyxtinkallas med ett föredrag om Emilie Flygare-Carlén. Denna gång lade han tonvikten på Emilie som barn och ung flicka. Emilie föddes 1807 som den 14:e och sist i barnskaran. Pappa Rutger Smith drev handelsbod och rederi och mamman Margareta var handlardotter från Uddevalla och lär ha haft skinn på näsan.

- Jag bestämmer i hemmet och döper ungarna. Du får döpa båtarna, gjorde hon klart för maken, berättade Ulf.

Emilie var pappans ögonsten som han kallade "lilla busongen". Hon fick tidigt följa med på båtresor längs

Det blev Ulf Hansson som fick blyxtinkallas till publikens förtjusning.

kusten. Hon tyckte mycket om att träffa och lära känna handelshusens folk. Detta var upplevelser som hon senare tog med sig i livet i sitt berömda författarskap.

Tidens sed var att unga flickor skulle hjälpa till med hushållet, men Emilie var ointresserad av köksarbete. Hon fantiserade och skrev ner berättelser på små papper.

1827 gifter sig Emilie med Axel Flygare som då var läkare i Strömstad. Paret flyttade till Småland och

fick fyra barn varav två dog mycket tidigt. Bara 25 år gammal blir Emilie änka och måste återvända till Strömstad.

En svår tid väntar, Emilie träffar och blir gravid med Jakob Dahlin som tyvärr dör i sviterna av en olycka. Barnet Rosa adopterades bort i Dals Ed. Emilie började nu skriva, kom till Stockholm och gifte sig med Johan Carlén 1841. Hon fick ett stort genombrott med "Rosen på Tistelön" som kom 1842.

Ulf kunde sedan berätta vidare om hur Emilie blev Sveriges mest lästa, mest översatta och bäst betalda författare. Hon bodde kvar i Stockholm till sin död 1892 i en ålder av 85 år. Den talrika publiken – över 70 personer – tackade Ulf med långa applåder efter hans gedigna snabbinsats.

*Text: Åke Svanberg
Foto: Stefan Kihlberg*

Häxor och trollpackor

Även i Bohuslän ledde häxprocesserna till att kvinnor avrättades.

Hela Europa var drabbat av vanföreställningarna över häxor och trollpackor. Ända sedan 1400 talet har vi fått höra om dom.

I Europa är det över 300000 människor som får sätta livet till. I Sverige är det 300 som blir dömda och avrättade.

I Danmark-Norge är det

1000 avrättningar. Grannlandet har hårdare straff än Sverige och dessutom fler män som döms för häxkonster.

Ulf utgick på oktobermötet från en bevarad avrättningsplats i Ångermanland som heter Häxberget, för att senare landa i Bohuslän och vår egen bygds häxhistorier.

Svårt att förstå

Tinget i Hogdal 1670 behandlar häxerianklagelser mot kvinnor i Högsta. Man berättar om hur kvinnorna kommer i kontakt med djävulen och festar med honom.

Hur häxorna sprider olycka och sjukdomar över grannar, släktingar och bekanta.

Ulf avtackades av Rolf Lindqvist med ett presentkort.

I våra öron idag har vi svårt att förstå hur alla de här anklagelserna kan uppkomma för att tas på fullt allvar. Tack och lov har vi kunskaper idag som motar de största fantasierna men på 1600 talet var vanföreställningarna ett dödshot.

Vattenproven, för att utröna om kvinnorna var skyldiga eller inte, är lite skrattretande samtidigt. Om kvinnan flöt på vattnet var hon skyldig till häxeriet om hon sjönk var hon oskyldig, men förmodligen också drunknad.

Trolig arvstvist

Kvinnorna från Högsta avrättas så småningom intill tingsplatsen på Vik. Den platsen finns inte utmärkt idag.

Vad gäller häxerianklagelserna i Högsta tror Ulf att det egentligen handlar om en arvstvist från början, för att sedan övergå till häxerianklagelser.

Ulf hade ett tips till gifta par på mötet. Under häxprocessen i Högsta framkom att kvinnorna som var ute nattetid för att möta Hin Håle drogade sina äkta män så att de sov hårt, han

märkte då inte att hustrun var ute på fest med djävulen. Någon annan kvinna hade lagt en tuss ull på sin kudde intill mannens sovplats och då uppmärksammade inte den äkta mannen att hans hustru var ute nattetid.

En stark uppmaning till äkta män att vara på sin vakt alltså.

Ulf var som vanligt intressant och lätt att lyssna på. Han har grävt i många texter och protokoll inför sitt föredrag. Tack Ulf!

*Text: Sonia Svensson
Foto: Åke Svanberg*

När Blücher närmade sig Dröbacksundet beskötts hon av kanoner – byggda av tyska Krupp.

Krigsdramatik och gårdshistoria på Norge-utflykt

Bussen blev fylld till sista plats när septemberresan gick till Oscarsborgs fästning på Kaholmene i Oslofjorden.

Fästningen är känd för sänkningen av tyska kryssaren Blücher 9 april 1940. Från Dröbaksfjärjan kan en bergsöppning ses i vattenbrynet. Det var torpeder från det insprängda batteriet där som, utskjutna i vattnet, gjorde slut på Blücher, dessförinnan

skadad av kanonskott. Ombord fanns drygt 2000 man, soldater men även bland annat en musikkår och ämbetsmän tänkta att ta över norsk administration. Där fanns också hästar. 600 – 900 personer dog. En del drunknade, andra omkom då oljespill på vattnet fattade eld. Överlevande simmade iland eller räddades av lokalbefolkning i båtar. Två kvinnor på fastlandet dog sedan de träffats i

eldgivningen över Dröbacksundet.

Som i Ukraina

Senare denna dag fällde tyskarna under tio timmar cirka 500 bomber över Oscarsborg. Underjordiska gångar gav skydd och mirakulöst nog skadades ingen. -Sänd en tanke till dem som utstod bombardemanget, sa guiden Jan Ketil Steine. -Och till dem som gör det idag, i Ukraina. Sänkningen av Blücher

Guiden Jan Ketil Steine gav med sin stämma prov på borggårdens förnämliga akustik. Otaliga föreställningar, bland annat operor, hålls där numera

fyrfota kulturbärare, får av gamla norska rasen spælsau. 50 deltog i den uppskattade utflykten, som arrangerades av Sonia Svensson och Christina Moosberg.

Text och foto: Ann-Katrin

Eklund

fördröjde landstigningen i Oslo. Kungen, regeringen och stortinget hann fly, guldreserven föras bort. När tyskarna tagit över användes fästningsdelen på Håöya som avrättningsplats. SHF-medlemmen Roy Fagerli, uppvuxen i närbelägna Saetre och väl känd med Oscarsborg som han bland annat visat för sina elever, har besökt platsen.

-Där avrättades sex unga män, 18 – 33 år.

SHF-medlemmen Roy Fagerli känner väl till Oscarsborg från uppväxten i trakten.

Välbevarad gård

Bussturen gick från Dröbak vidare österut, till Narvestad gård. Ingrid Aas, gårdens grand old lady, tog emot i ett bostadshus präglad av tidigt

1800-tal men med äldsta delen från 1700-talet. Även gårdens ekonomibyggnader är välbevarade. Samlingarna i gårdsmuseet i stabburet väckte stort intresse. Strax intill betade

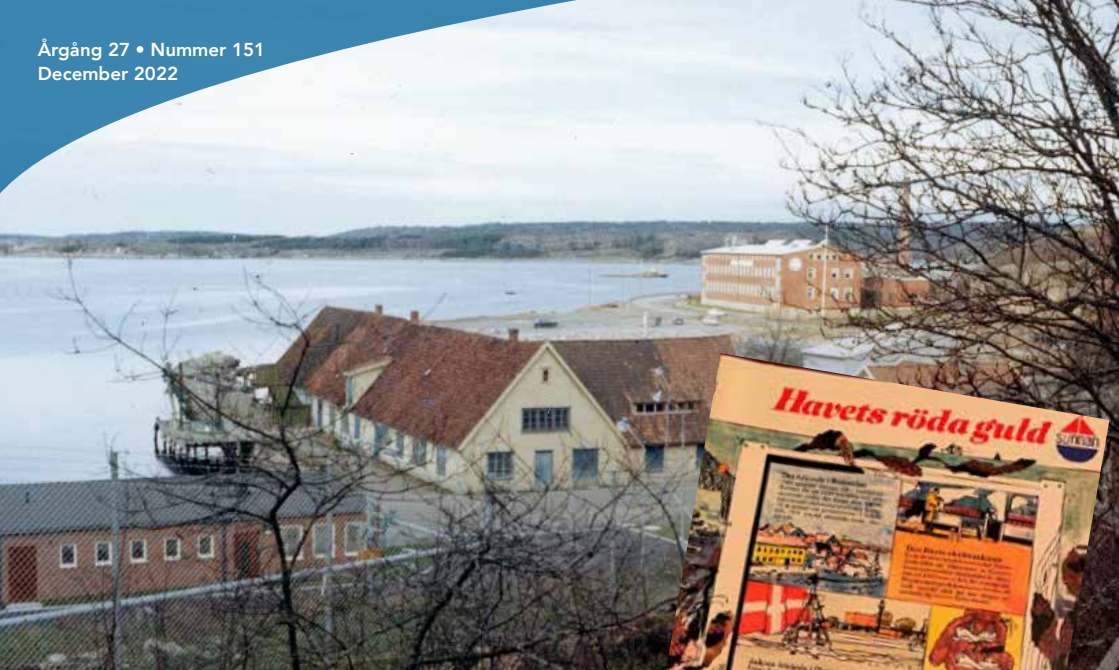
Om Oscarsborg

Äldsta del byggd 1845-55. Namn efter Oscar I. Viktig under unionskrisen. Norsk försvarsför många bidrog till fredlig upplösning.

En 1500 meter lång, massiv stenmur i fjorden tvingar stora fartyg att välja östlig farled.

Avmilitariserad 2002. På Kaholmene idag: Museum, hotell, restauranger, gästhamn. Kulturarangemang. Civil, marin utbildning.

Unik flora. Med segelfartygens barlast av sand och jord kom fröer från främmande land.

SUNNAN startade 1952 att konservera räkor i den s.k. Lerkärlsfabriken i Myrens hamn.

SUNNAN - ett räkimperium

Den industriella revolutionen i Sverige började under senare delen av 1800-talet med att ångmaskinen kom i bruk.

De många små sågverken vid forsar och fall kunde då slås samman och förlägga sin verksamhet vid kusten, där fraktskutorna direkt från kaj exporterade virket. Parallellt utvecklades konservindustrin till en viktig försörjningskälla för kustbefolkningen i Bohuslän. Historiskt sett är konservindustrin en typisk

Ingenjör Ralph Blomström vid sin "räkorgel" där man kunde maskinskala råka.

representant för den tidiga industrialiseringen i Sverige. Den byggde på lokal råvara och tillverkningen var knuten till småorter.

Räskalningsmaskin

Under 1900-talen har industrin genomgått en ständigt teknisk förnyelse, där enskilda snillen som Sven Winqvist, Gustav Dahlén, Baltzar von Platen och många fler skapat världskoncerner. År 1949 hade ingenjören Ralph Blomström, som med sin uppfinning räskalningsmaskinen kommit till Strömstad och startade företaget Sunnan AB.

Affärsidén var att köpa räkor på auktionen och

SUNNAN provade olika inläggningar men glasburkarna var populärast.

konservera den färskra råvaran. Verksamheten etablerades först i Stenmans fryseri den s.k. Lerkärleksfabriken i Myrens hamn men från år 1952 var Sunnans verksamheten förlagd till större lokaler vid Trädgårdsgatan i Myren.

Under 50-talet så flyttade delar av räkfisket från Kosterfjorden till Fladengrundden i Nordsjön. Blomström hade då planer på att landa räkorna i Norge för att minska transporttiden, men projektet gick i stöpet och han satsade då i stället på en fabrik i Fredrikshamn i Danmark.

Europaledande

Sunnan expanderade och Strömstad var i början av 1960-talet Europas största räkindustristad med frysta räkor och konserverade räkor i lake som exportprodukter.

I sitt sökande efter de bästa räkorna i världen startades en verksamhet i Chile år 1968 av Blomströms son Stig med familj. De byggde nya lokaler på plats och seglade två fiskebåtar från Strömstad genom Panama-kanalen till Conception i Chile. Med på äventyret var Ulla-Britt Olsson som ekonomiansvarig. Idag är hon medlem i vår förening. 1970 flyttades sista maskinen till Fredrikshamn och fabriken i Strömstad

Ulla-Britt Olsson var ekonomichef vid SUNNAN's etablering i Chile 1968.

stängdes. Det blev slutet på en era men rörelsen utvecklades vidare i Danmark. Under 1970-talet övergick räkfisket i Stilla havet till langostinos, en typ av havskräftor, som hade en stor marknad i USA men många ton skeppades även till Sverige.

USA-etablering

Expansionen tog därmed Sunnan till Amerikas norra östkust där sonen Hans Blomström drev en fiskerörelse fram till början på 1980-talet. År 1981 köpte Abba den europeiska delen av Sunnan och tog över fabriken i Fredrikshamn. Sunnan fortsatte sin verksamhet i Chile fram till försäljningen år 1995, som blev slutet på denna framgångsrika verksamhet, som en gång startade i Strömstad.

Text: Åke Sundemar

*Källor: Peter Blomström,
Göteborg. Stig Blomström,
Chile. Ulla-Britt Olsson,
Strömstad.
En bok om Bohuslän.*

Mitt sommar- minne från Sunnan

Jag kommer ihåg ett besök i Strömstad på SUNNAN, en konserverfabrik som min morbror Ralph Blomström startade någon gång på 1950-talet.

Jag var några år sommarbarn hos min mormor

Hilma och kusinerna Hans och Stig.

Jag minns ett besök i Myren på fabriken, där damerna satt vid ett långbord och rensade räkor. Det var kallt och blött på cementgolvet. Det slamrade och luktade illa i min lilla näsa. Min morbror Ralph ville kompensera damerna och skapa trivsel bland personalen och ordnade med båtutflykter.

Vid en sådan utflykt med fiskebåt var vi ett 10-tal damer, mormor, morbror och jag som var 7 år. Solen sken

Caina Söderström var sju år när hon var med om en dramatisk båtutflykt på 1950-talet.

då vi gled ut genom Norra Hamnen men vi hade inte kommit långt förrän båten gick på ett skär och började ta in vatten och det blev snart klart att stanna kvar ombord var vanskligt. Det fanns turligt nog trälådor på båten och dessa beslöt man lägga ut som en landgång till närmaste kobbe. Där samlades vi alla damerna och mormor och jag rädda, tysta och skärrade. Morbror Ralph och en duktig simmerska tog sikte på närmaste ö där det stack upp telefonstol-

par. De simmade iväg och efter en lång väntan så dök räddningen upp i form av en Koster 25:a och vi kunde föras i land. Vår kapten lulade runt på kajen med en brännvinsflaska i ett snöre som en hund. Den kaptenen fick inte följa med på nästa utflykt vilket gjordes fullständigt klart.

*Text: Caina Söderström,
Sydkoster*

Agenda 2023

Reseskildring, Kambodja 2005

Onsdag 11 januari
Folkets Hus kl. 19.00
Föreläsare: Harald Simonson

Norska skolbarn fick svenskesuppe.

Onsdag 1 februari.
Folkets Hus kl. 19.00
Föreläsare: Lena Willig
Nordblom

Årsmöte Svante Söders liv i Bullaren.

Onsdag 1 mars
Folkets Hus kl. 19.00
Föreläsare Jan Nilsson.

”Rena Grönköping” – stadsplanen 1914”.

Onsdag 5 april
Folkets Hus kl. 19.00
Föreläsare Anne Brügge

Vandring vid Olsborg Bullaren.

Onsdag 3 maj.
Samling STD museum
kl. 17.45
Samkörning.

Friluftsmuseet STD Tipspromenad

Onsdag 7 juni kl. 19.00

Kaffe & Våfla

Blomsholm Statarlängan
Onsdag 5 juli kl. 19.00

Historisk vandring Greby Handelsplats

Onsdag 2 augusti
Guide: Kristina Bengtsson

Cafévårdar våren 2023.

- 9 jan** Rolf Lindqvist
073-9639993
- 16 jan** Kent Almqvist
070-5587794
- 23 jan** Solveig Gerdin Ericson
0526-15968
- 30 jan** Tage Ödlund
073-1433075
- 6 feb** Jimmy Blomqvist
073-5150018
- 13 feb** Valeria Linc
073-0427813
- 20 feb** Reidar Hilmersson
072-3189693
- 27 feb** Anki Rickenberg
070-2301760
- 6 mars** Sonia Svensson
070-2135220
- 13 mars** Håkan Särebörn
073-5675561
- 20 mars** Rolf Lindqvist
073-9639993
- 27 mars** Kent Almqvist
070-5587794
- 3 april** Solveig Gerdin Ericson
0526-15968
- 10 april** **Stängt**
- 17 april** Tage Ödlund
073-1433075
- 24 april** Jimmy Blomqvist
073-5150018
- 1 maj** Valeria Linc
073-0427813
- 8 maj** Reidar Hilmersson
072-3189693
- 15 maj** Anki Rickenberg
070-2301760
- 22 maj** Sonia Svensson
070-2135220
- 30 maj** **Stängt**

Glad sommar!!

God Jul
Önskar
Strömstads
Historieförening

Resa i Kambodja

På nästa års första månadsmöte i januari får vi träffa Harald Simonson.

Han berättar då när han och medresenären Gunnel Andersson reste runt i Kambodja. Som vanligt när de är ute anpassar de sig till befolkningens normala rutiner. Transporterna skedde således med lokalbussar, ranglig båt, lastbilsflak och MC-taxi.

Harald kan också ge högt betyg till den inhemska maten som fungerade mycket bra. Under treveckorsresan var de med om många upplevelser som vi får höra mer om onsdagen den 11 januari.

Text: Åke Svanberg

De stannade över på enkla men propra boenden för motsvarande ca. 50 kr/natt.

Svenskesuppe i februari

På månadsmötet i februari blir det inte bara föredrag om Svenskesuppe, vi får också provsmaka.

Förra året var vi tvungna att ställa in detta möte då Lena Willig Nordblom från Fjällbacka drabbades av sjukdom i familjen. Men nu blir det alltså dags för hennes berättelse om den svåra tiden i Norge under andra världskriget.

Tusentals norska skolbarn fick under kriget förstärkning av maten genom den svenska norgehjälpen.

Det var ont om näringsrik föda och på frivillig väg ordnades transporter av livsmedel till Norge där

det kokades soppa. Verksamheten blev mycket omfattande med över 7000 dagliga bespisningar till norska skolbarn.

På mötet i februari får vi själva pröva hur soppan smakade, tillagad av Lena enligt recept från krigsåren.

Text: Åke Svanberg

Hansson, Lars: Flykten till Sverige 1940-45

I början litade inte den norska skepparen på den svenska marinpolisens.

När dess chef, Håkan Reinholdsson, dök upp med sin tulljakt och lade sig längs med hans båt blev han nervös. Han teg när svensken frågade om han fört flyktingar till Sverige. Reinholdsson, som förstod att flyktingarna satts i land på den närliggande, otillgängliga ön, påpekade då att det var rätt meningslöst att sätta i land hungriga, frusna och trötta människor på en öde ö, att skepparen istället borde ha tagit dem till tullstationen på Sydkoster. De orden uppfattade skepparen som en invit till samarbete, vilket det också var. Mellan 1940 - 1945 korsade 60 000 flyktingar den norsk-svenska gränsen. Under de första åren avvisades en del, vilket i många fall fick ödesdigra konsekvenser. Vid gränsen var det framförallt ett

20-tal landsfiskaler som utifrån lagar, rätt diffusa regler och praxis hade till uppgift att hantera flyktingströmmen. De var alla olika. En del var paragrafryttare, andra Norgevänner. Några var också tyskvänliga. Reinholdsson framstår som rätt unik eftersom han som ämbetsman öppet vågade lufta sina sympatier för Norge.

Utifrån förhörsprotokoll, memoarer och intervjuer skildrar Lars Hansson flyktingströmmen. Flyktingarna och deras lotsar fruktade inte bara de tyska nazisterna utan också deras medlöpare. Flykten var inte möjlig utan stora insatser från organisationer och civila, inte minst i Strömstad där många hade släkt och

vänner på andra sidan gränsen. Boken lyfter fram ett skede av den svenska historien som tidigare varit bristfälligt belyst. En bok där de enskilda ödena berör och det mod många visade imponerar.

Lena Vallsten
Strömstads stadsbibliotek

**Nya
medlemmar**

Alice Alvinstedt. Strömstad
Claes-Göran Carlsson. Hovås
Pernille Silfverberg. Strömstad
Lena Hedberg. Göteborg
John Ingvar Hedhag. Strömstad
Leif-Axel Hofbrink. Strömstad

Kommande möten

MÅNADSMÖTE

HISTORISK MUSIKAFTON MUSIKQUIZ

Onsdag 7 december
Folkets Hus kl. 19.00
Gäster: Vuxenorkestern.

MÅNADSMÖTE

RESESKILDNING, KAMBODJA 2005

Onsdag 11 januari
Folkets Hus kl 19.00
Föreläsare: Harald Simonson

MÅNADSMÖTE

NORSKA SKOLBARN FICK SVENSKESUPPE

Onsdag 1 februari.
Folkets Hus kl. 19.00
Föreläsare: Lena Willig Nordblom

ÅRSMÖTE

SVANTE SÖDERS LIV I BULLAREN

Onsdag 1 mars
Folkets Hus kl. 19-00
Föreläsare Jan Nilsson.

MÅNADSMÖTE

"RENA GRÖNKÖPING" – STADSPANEN 1914".

Onsdag 5 april
Folkets Hus kl. 19.00
Föreläsare Anne Brügge

MÅNADSMÖTE

VANDRING VID OLFSBORG BULLAREN.

Onsdag 3 maj.
Samling STD museum kl. 17.45
Samkörning.

Vi sponsrar Strömstads Historieförening

